

3-9 EYLÜL

HALK SAĞLIĞI HAFTASI

Halk Sağlığı, organize edilmiş çalışmalar sonunda çevre koşullarını düzelterek, bireylere sağlık bilgisi vererek, hastalıklardan korunmayı sağlayarak, sağlık örgütleri, toplumsal çalışmaları her bireyin sağlığını sürdürecektir bir yaşam düzeyini sağlayacak biçimde geliştirerek hastalıklardan korunmayı, yaşamın uzatılmasını, beden ve ruh sağlığı ile çalışma gücünün arttırılmasını sağlayan bir bilim ve sanattır.¹

Halk sağlığı anlayışına göre; sağlık doğuştan kazanılmış bir insan hakkıdır. O nedenle, ırk, dil, din, cinsiyet, yerleşim yeri ve sosyal durum gözetilmeden herkes sağlık hizmetlerine erişebilme ve hizmetlerden ihtiyaçları olduğu kadar yararlanma konusunda eşit şansa sahip olmalıdır. Kişiler, fiziksel, biyolojik ve sosyal çevreleri, aileleri ile birlikte doğum öncesi dönemden ölüme kadar bir bütün olarak ele alınmalıdır. Hastalıklar genellikle tek nedenli değildir; bu nedenle hastalıkların ortaya çıkışlarında, sosyal, biyolojik ve fiziksel nedenler göz önünde bulundurulmalı ve sağlık hizmetlerinin planlanmasında, kaynakların harcanmasında, hizmetin sunulmasında, söz konusu toplumda en sık görülen, en çok ölüme ve sakatlığa yol açan durumlara (önemli hastalıklara) öncelik verilmelidir.²

Halk sağlığının pek çok ilkesi arasında “koruma tedaviden üstündür” yaklaşımı da yer almaktadır.³ Böylece bireyleri sağlıklı ve üretken bir şekilde tutarak toplumsal gelişmeyi sağlamayı hedefler. Bu hedefe ulaşmak amacıyla bireylerin sağlıklarını korumak ve geliştirmek için gereken tüm sağlık hizmetlerini sunmak esastır. Koruyucu hekimlik çalışmalarını yaygınlaştırmak, eğitimler düzenleyip toplum bilincini artırarak hastalıkları meydana gelmeden önlemek ve hayat standardını yükseltmek halk sağlığı çalışmalarının temel amaçları arasında yer almaktadır.³

Sağlık Bakanlığı öncülüğüne; ülkemizde 2001 yılından bu yana her yıl 3-9 Eylül tarihleri arasında, "Halk Sağlığı Haftası" olarak çeşitli etkinliklerle kutlanır/anılır. Bu haftanın amacı halk sağlığının ve koruyucu sağlık hizmetlerinin önemini vurgulamak, toplum sağlığı konusunda var olan öncelikli sağlık ihtiyaçlarını gündeme getirmek, belirlenen halk sağlığı öncelikleri konusunda farkındalık yaratmak ve yürütülen çalışmaları daha görünür kılmaktır. Toplumda “Halk Sağlığı” bilinci yaratılarak hastalıkları meydana gelmeden önlemek, toplumun yaşam standartlarını yükseltmek ve vurgulanan konularda toplumu harekete geçirmek için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Ülkemizde halk sağlığı hizmetleri veren kurumlarda çalışan sağlık personelleri bu amaçlarla uyumlu bir şekilde çalışmalarını sürdürmektedir.³

¹ Fişek NH, Halk Sağlığına Giriş. Hacettepe Üniversitesi-Dünya Sağlık Örgütü Hizmet Araştırma, Araştırmacı Yetiştirme Merkezi Yayını, No.2, Çağ Matbaası, Ankara, 1985.

²[Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/hakkinda/kavram.php> Erişim: 26.08.2018

³[Internet] <https://www.saglik.gov.tr/TR,1548/halk-sagligi-haftasi-kutlandi.html> Erişim: 26.08.2018

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-231

Ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından “Herkes için Sağlık” adı altında 21. yüzyıl için sağlık politikası belirlenmiştir. Toplumun sağlık düzeyi ile Türkiye’de sağlık hizmetlerinin mevcut durumu dikkate alınarak; bulaşıcı hastalıkların ve bulaşıcı olmayan hastalıkların sıklığının azaltılması, kaza, şiddet ve afetlerin sonuçlarının azaltılması, bebek ve çocuk sağlığının geliştirilmesi, üreme ve cinsel sağlığın geliştirilmesi, risk faktörlerinin azaltılması, ergen, yaşlı ve yeti kaybı olanların sağlığının geliştirilmesi, ruh sağlığının geliştirilmesi, çevre sağlığının geliştirilmesi ve ulusal sağlık sisteminin geliştirilmesi konusunda hedef ve stratejiler belirlenmiştir.⁴

Ülkemizde ulaşılabilen kaynaklardan elde edilen verilere göre bazı “Halk Sağlığı Haftası” etkinlikleri kapsamında aşağıdaki konular öne çıkarılmıştır: ³

- ✓ “Sağlık İçin Hareket Edelim” (2013)
- ✓ “Sağlıklı Beslenelim, Hareket Edelim, Huzurlu Yaşayalım” (2014)
- ✓ “Güvendesiniz; Çünkü Halk Sağlığı Yanınızda” (2015)
- ✓ “Sağlık İçin Hareket Et” (2016)
- ✓ “Sağlık Yaşam” (2017)

Farkındalığın artmasına katkı sunan bu tür etkinliklerin yaygınlaşması ve toplumun katılımını en üst düzeyde sağlayan bir biçimde yapılması gerekmektedir. Ülkemiz açısından öncelikli toplum sağlığı sorunlarına yönelik çalışmaların sürekliliği içerisinde bu tarz etkinliklerin de desteklenmesi önemlidir.

⁴ [Internet] <https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/herkesicinsaglik.pdf> Erişim: 02.09.2018